

TÜRK DÜNYASI
MÜHENDİSLER VE
MİMARLAR BİRLİĞİ

TÜRKDÜNYASIKURULTAYI

MÜHENDİSLİK MİMARLIK ŞEHİRCİLİK

02-07 EYLÜL 2014 • BİŞKEK

KIRGIZISTAN CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI
YÜKSEK HUZURLARINDA

TÜRK DÜNYASI MÜHENDİSLİK, MİMARLIK VE ŞEHİRCİLİK KURULTAYI SONUÇ BİLDİRGESİ

15 Ekim 2014 ERZURUM

Türk Dünyası Mühendisler ve Mimarlar Birliği ana organizasyonları kapsamında iki yılda bir Türk Cumhuriyetlerinden birinde düzenli olarak yapılmakta olan Türk Dünyası Mühendislik Mimarlık ve Şehircilik Kurultaylarının altıncısı, 2 - 7 Eylül 2014 tarihleri arasında Kırgızistan'da icra edilmiştir. Kurultay Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı TÜRKSOY, Türk Dünyası Belediyeler Birliği, Türk Dünyası Yazarlar ve Sanatçılar Vakfının ortak organizasyonu ile Bişkek Belediyesi ve Issıkgöl Valiliğinin ev sahipliğinde; Türk Üniversiteler Birliği ve Kafkasya Üniversiteler Birliğinin Bilim Heyeti Başkanlıkları ile beraberce; Kırgızistan Türkiye Manas Üniversitesi, Kırgızistan İnşaat Mimarlık ve Ulaştırma Üniversitesi, Kazakistan İnşaat ve Mimarlık Üniversitesi, Türk Dünyası Akademisi Başkanlığı ve Avrasya İpekyolu Üniversiteler Birliği üyesi çok sayıda akademisyenlerin bilimsel katkılarıyla gerçekleştirilmiştir.

2014 Kurultayı Kırgız Cumhurbaşkanı Sayın Almazbek ATAMBAYEV'in himayelerinde, T.C. Başbakanlık Tanıtma Fonu ve T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Türk Dünyası Mühendisler ve Mimarlar Birliği üyelerinden müteşekkil saygın işadamlarının destekleriyle ve TRT nin resmi basın ve yayın sponsorluğunda yapılmıştır.

Kurultayda T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığının başkanlığında; Türk Dünyası ve Akraba Topluluklarında müşterek şehirciliğin oluşturulmasına yönelik **Şehircilik Konsey Toplantısı**; Kıta Aşan Projeler temalı 6 Bilimsel oturum; Avrasya İpekyolu İnşaat ve Mimarlık Üniversiteleri Proje Festivalleri ile İpekyolu Coğrafyasında Deprem Gerçeği ve Bilimsel İşbirliği Forumu gerçekleştirilmiştir. Bilimsel oturumlara ilave olarak çok sayıda poster sunum, Kültür sanat sergileri ve 2014 Toktogul Satılğanov Yılı münasebeti ile Türk Dünyası Müzik Topluluğu Konseri düzenlenerek Şehir ve Edebiyat konulu söyleşiler yapılmıştır.

Şehircilik Kurultayının somut bir göstergesi olarak Bişkek şehrinin elli yıllık projeksiyonla rehabilitasyonu projesi için 300 000,00 Türk Lirası ödüllü Uluslararası Fikir Projeleri yarışması ve buna ilave olarak yine 100 000,00 Türk Lirası ödüllü Şehir ve Edebiyat konulu uluslararası şiir ve nesir yarışması yapılmış ve hak sahiplerine ödülleri, kurultayda düzenlenen törenle takdim edilmiştir.

Türk Dünyası Mühendisler ve Mimarlar Birliği

Birlik Mahallesi 415. Cadde 406. Sokak No:2/4

06610 Çankaya – ANKARA /TÜRKİYE

Telefon: +90 (312) 360 72 88 (pbx) • Faks: +90 (312) 360 90 88

Elektronik Posta: info@tdmmb.org.tr

www.tdmmb.org.tr

TDMMB Kurultay Organizasyon Ofisi

Kırgız Cumhuriyeti, Bişkek Şehri,

Gorkiy Caddesi 27/1, Blok B. 5-kat. 102.

Telefon: +996 555 77 28 03 • +996 555 28 33 82

Elektronik Posta : gulcin@tdmmb.org.tr • koray@arkongre.com

TÜRK DÜNYASI
MUHENDİSLER VE
MİMARLAR BİRLİĞİ

TÜRKDÜNYASIKURULTAYI

MÜHENDİSLİK MİMARLIK ŞEHİRCİLİK

02-07 EYLÜL 2014 • BİŞKEK

KIRGIZISTAN CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI
YÜKSEK HUZURLARINDA

Türk Dünyası Mühendisler ve Mimarlar Birliği Yönetim Kurulu, Türk Dünyası Mühendislik, Mimarlık ve Şehircilik Kurultayı Yürütme ve Bilim Kurullarının müşterek kararları ile toplantı sonrasında yapılan değerlendirmeler ışığında, daha önce icra edilen Kurultaylarda karar altına alınan maddelerin takibi ve devamlılığını teminen hazırlanan **Sonuç Bildirgesi** şöyledir:

- 1- 2012 Trabzon Kurultayı Sonuç Bildirgesi hükmünce, Türk Dünyası Mühendisler ve Mimarlar Birliği'nden Türk Dünyası ve Akraba Toplulukları arasında müşterek mühendislik, mimarlık ve şehircilik değerlerinin bir standart haline getirilmesi istenmiştir. Bu standartların oluşturulması istikametinde Türk Dünyası ve Akraba Toplulukları'ndan şehircilik otoriteleri ve mühendislik ve mimarlık mesleğinde temayüz etmiş bilim insanları ile müşterek çalışmaların başlatılarak 2016 kurultayına kadar sonuçlandırılması çalışmaları devam etmektedir. Bu hedef doğrultusunda, T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığının başkanlığında ve kurultaya katılan katılımcı ülkelerin şehircilik bakanları ve şehircilik otoriteleri ile gerçekleştirilen Konsey toplantısında, Türk Dünyası ve Akraba Toplulukları arasında Kimlikli ve Kişilikli Şehircilik standartlarının oluşturularak 2016 Kurultayına hazır hale getirilmesi ve 2014 Kurultayında olduğu gibi her kurultayla birlikte iki yılda bir Türk Dünyası ve Akraba Toplulukları Çevre ve Şehircilik Bakanları Konsey toplantıları yapılması tavsiye kararı alınmıştır.*
- 2- 21. Yüzyılın gereği olarak; Türk Dünyası şehirciliği alanında yapılan planlama çalışmalarında köklü değişikliklerin zorunlu hale geldiği günümüzde; kentsel dönüşüm çalışmaları, yaşam ve mekân kalitesi yüksek, afetlere dirençli, iklime ve çevreye duyarlı, iyi hizmet sunan, toplumun tüm kesimlerinin ihtiyaçlarına cevap veren, sürdürülebilir, planlı ve çağdaş kentlere ulaşmak kurultayın en önemli hedefleri arasında yer almaktadır. Türk Kültürüne saygılı, kimlikli ve kişilikli şehirlerle çevreye ve mekâna ilişkin politikalar oluşturma, yeni mevzuat düzenlemeleri yapma ve uygulamaların yürütülmesini temin etmek üzere; düzenleyici, denetleyici, yönlendirici ve teşvik edici çalışmalar başlatılmalıdır. Bu hedefi yerine getirmek ve kentlerimizi çevre dostu, yaşanabilir şehirlere dönüştürmek üzere Türk Dünyası şehircilik karakterlerine ve mimarlık çizgilerine uygun kentsel dönüşüm uygulamaları devam ettirilmelidir.*
- 3- Kurultay Yürütme Kurulu'nun almış olduğu prensip kararı gereği, Kurultay'ın yapıldığı bir önceki ülke ve Kurultay'ın yapıldığı ülkeler arasında var olan dostluk, kardeşlik ve işbirliğinin geliştirilmesi amacı ile spor müsabakaları ve kardeş şehir anlaşmalarının gelenek haline getirilmesi tavsiye kararı alınmıştır. Bu hüküm gereğince, T.C. Trabzon Büyükşehir Belediyesi ile Kirgizistan Cumhuriyeti Bişkek Belediyesi arasında kardeş şehir anlaşmaları imzalanmıştır. Kısa adı Türk Konseyi olan, Türk Dili Konuşan Ülkeler Daimi İşbirliği Konseyinin başkanlığında ilki başlatılan ve Kurultayımızın akabinde icra edilen Göçebe Spor Olimpiyatlarına katılım ve sponsorluk desteği sağlanmıştır.*

Türk Dünyası Mühendisler ve Mimarlar Birliği

Birlik Mahallesi 415. Cadde 406. Sokak No:2/4
06610 Çankaya – ANKARA /TÜRKİYE

Telefon: +90 (312) 360 72 88 (pbx) • Faks: +90 (312) 360 90 88

Elektronik Posta: info@tdmmb.org.tr

www.tdmmb.org.tr

TDMMB Kurultay Organizasyon Ofisi

Kırgız Cumhuriyeti, Bişkek Şehri,
Gorkiy Caddesi 27/1, Blok B. 5-kat. 102.

Telefon: +996 555 77 28 03 • +996 555 28 33 82

Elektronik Posta : gulcin@tdmmb.org.tr • koray@arkkongre.com

TÜRK DÜNYASI
MUHENDİSLER VE
MİMARLAR BİRLİĞİ

TÜRKDÜNYASIKURULTAYI

MÜHENDİSLİK MİMARLIK ŞEHİRCİLİK

02-07 EYLÜL 2014 • BİŞKEK

KIRGIZISTAN CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI
YÜKSEK HUZURLARINDA

- 4- *Türk Dünyası Mühendisler ve Mimarlar Birliği Teşkilatının Türk Dünyası ve Akraba Topluluklarında Genel Sekreterlik statüsünde resmi teşkilat haline dönüştürülmesi ve bu teşkilatlandırma çalışmalarına hız verilerek ortak çalışmaların yapılması ve ilgili ülkelerle resmi temasların başlatılması kararlaştırılmıştır.*
- 5- *Türk Dünyası ve Akraba Toplulukları arasında mühendislik, mimarlık ve şehircilik alanlarında Türkiye Türkçesi ile eğitim veren Türk Dünyası Mühendislik, Mimarlık ve Şehircilik Üniversitesi'nin kurulması tavsiye kararı alınmıştır. Ayrıca Avrasya İnşaat Mimarlık ve Tasarım Üniversiteleri Proje Festivallerinde ödül alan öğrencilerin, yüksek lisans, dil eğitimi, burs ve doktora eğitim desteği sağlanması kararlaştırılmıştır.*
- 6- *Türk Dünyası ve Akraba Toplulukları coğrafyası başta olmak üzere Dünyanın farklı yerlerinde çeşitli nedenlerden dolayı yok olma tehlikesi ile karşı karşıya kalan, mimarlık ve şehircilik değerlerimizin damgası niteliğindeki kültür varlıklarımız ve bu bölgelerdeki tarihi eserlerin bilimsel bir proje ile envanterlerinin çıkartılıp restorasyonlarının ve konservasyonlarının yapılması; kaybolma riski taşıyan arkeolojik ve etnografik malzemelerin toplanarak kapsamlı bölge müzelerinin oluşturulması kararı alınmıştır. Binlerce eser UNESCO Dünya İnsanlık Mirası Listesinde yer alması gerekirken ilgisizlik nedeni ile Dünya İnsanlık Mirası Listesine girememiştir. Bu eserlerin hak ettiği değeri alması ve Dünya İnsanlığına tanıtılması için gerekli girişimlerin başlatılması kararı alınmıştır.*
- 7- *Her Kurultayda, Türk-İslam Dünyası'nın manevi mimarlarının ve devlet büyüklerinin isimlerinin yeniden hatırlanmalarına ve gelecek nesillere tanıtılmalarına vesile olması için Kurultayın yapıldığı şehrin ve kardeş şehirlerinin önemli cadde, sokak, park ve kültür yapılarına verilerek yaşatılması sağlanmalıdır. Ayrıca köklü geçmişimizden güçlü geleceğimize ışık tutacak bu nevi Ata miraslarımızın müteakip kurultaylarda yayın, anıt ve kitabe olarak simgeleştirilmesi kararı alınmıştır.*
- 8- *2015 yılında sözde Ermeni Soykırımı iddialarının 100. Yılı münasebetiyle milletimizin karşı karşıya bırakılacağı haksız ithamların önüne geçmek amacıyla tarihin doğru okunması ve anlaşılmasına ilişkin tarihi doğru bilgilendirme toplantılarının yapılması, konuyla ilgili kitap ve dergilerin basımının gerçekleştirilmesi, Kurultayın paydaşı olan üniversitelerle uluslararası panel, konferans ve sempozyumlar yapılması için duyarlı sivil toplum kuruluşları ve üniversite rektörlükleri ile birlikte hareket etme kararı alınmıştır. Ayrıca, Erzurum'da konuyla ilgili tarihi gerçekleri gözler önüne serecek olan bir müzenin kurulması için Erzurum Büyükşehir Belediyesine teklif götürülmesi kararı alınmıştır.*

Türk Dünyası Mühendisler ve Mimarlar Birliği

Birlik Mahallesi 415. Cadde 406. Sokak No:2/4

06610 Çankaya – ANKARA /TÜRKİYE

Telefon: +90 (312) 360 72 88 (pbx) • Faks: +90 (312) 360 90 88

Elektronik Posta: info@tdmmb.org.tr

www.tdmmb.org.tr

TDMMB Kurultay Organizasyon Ofisi

Kırgız Cumhuriyeti, Bişkek Şehri,

Gorkiy Caddesi 27/1, Blok B. 5-kat. 102.

Telefon: +996 555 77 28 03 • +996 555 28 33 82

Elektronik Posta : gulcin@tdmmb.org.tr • koray@arkkongre.com

TÜRK DÜNYASI
MUHENDİSLER VE
MİMARLAR BİRLİĞİ

TÜRKDÜNYASIKURULTAYI

MÜHENDİSLİK MİMARLIK ŞEHİRCİLİK

02-07 EYLÜL 2014 • BIŞKEK

KIRGIZISTAN CUMHURİYETİ
CUMHURBAŞKANLIĞI
YÜKSEK HUZURLARINDA

9- *Kurultaylarla birlikte her yıl düzenli olarak yapılmakta olan Avrasya İnşaat ve Mimarlık Üniversiteleri Proje Festivalleri Finallerinin dört yıllık sonuçlarının birleştirilerek Mimar Sinan Uluslararası Proje Olimpiyatları ile birlikte yeniden değerlendirilmesi kararı alınmıştır.*

10- *2016 Kurultayının; Türk Dünyası Mühendisler ve Mimarlar Birliğinin Azerbaycan Ülke Temsilciliğini yürüten Azerbaycan Mimarlık ve İnşaat Üniversitesi (AzMIÜ) Rektörlüğünün uygun görüşleri doğrultusunda, Azerbaycan Cumhuriyeti'nin başkenti Bakü şehrinde Azerbaycan Mimarlık ve İnşaat Üniversitesinin ev sahipliğindeki müşterek organizasyonla yapılmasına karar verilmiştir.*

İş bu Türk Dünyası Mühendislik, Mimarlık ve Şehircilik Kurultayı Sonuç Bildirgesi; Türk Dünyası Mühendisler ve Mimarlar Birliği Ülke Temsilciliklerine ve Bildirgenin maddeleri gereğince ilgili kurum ve kuruluşlara gönderilmek üzere Türk Dünyası Mühendislik, Mimarlık ve Şehircilik Kurultayı Düzenleme ve Yürütme Kurulu üyelerinin huzurlarında 2 nüsha olarak 15 Ekim 2014 tarihinde Atatürk Üniversitesinde imzalanmış ve akabinde düzenlenen basın toplantısı aracılığı ile Dünya Kamuoyuna duyurulmuştur.

Türk Dünyası Mühendislik Mimarlık ve Şehircilik Kurultayı adına

Prof. Dr. Hikmet KOÇAK

*Kurultay Bilim Kurulu Başkanı
Türk Üniversiteler Birliği Başkanı
T.C. Atatürk Üniversitesi Rektörü*

Mehmet Cahit TURHAN

*Kurultay Yürütme Kurulu Başkanı
Türk Dünyası Mühendisler ve Mimarlar Birliği Genel Başkanı
T.C. Karayolları Genel Müdürü*

Türk Dünyası Mühendisler ve Mimarlar Birliği

Birlik Mahallesi 415. Cadde 406. Sokak No:2/4
06610 Çankaya – ANKARA /TÜRKİYE
Telefon: +90 (312) 360 72 88 (pbx) • Faks: +90 (312) 360 90 88
Elektronik Posta: info@tdmmb.org.tr

www.tdmmb.org.tr

TDMMB Kurultay Organizasyon Ofisi

Kırgız Cumhuriyeti, Bişkek Şehri,
Gorkiy Caddesi 27/1, Blok B. 5-kat. 102.
Telefon: +996 555 77 28 03 • +996 555 28 33 82
Elektronik Posta : gulcin@tdmmb.org.tr • koray@arkongre.com